

43

ქ- 981

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ვიოლეტა ვასილის ასული ჭურცელაძე

ტექსტი
როგორც ენობრივი მოღვაწეობის
წერილობითი გაცხადება

სპეციალობა 10. 02 04 – გერმანიკული ენები
ავტორუფერატი

ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორის
სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად

თბილისი
1999

ნაშრომი შესრულებულია ივანე ჯაგახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტის ჰუმანიტარული ფაკულტეტის გერმანული ენის კათედრაზე

ექსპერტი: ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი ლილი გოქსაძე

ოფიციალური ოპონენტები:

ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი	ლილი მოსიძე
ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი	შოთა შაბურიშვილი
ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი	ზურაბ კიქნაძე

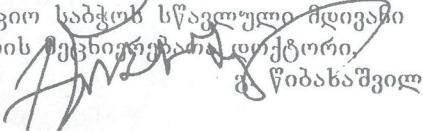
წამყვანი ორგანიზაცია: საქართველოს ტექნიკური
უნივერსიტეტის გერმანული და ფრანგული
ენების კათედრა

დისერტაციის დაცვა შედგება 1999 წლის 16 ივნისს
14 საათზე ივანე ჯაგახიშვილის სახელობის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის **P 10.02 C №6** სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე.

მისამართი: 380028 ქ. თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზ. I,
კორპუსი 1.

დისერტაციის გაცნობა შეიძლება თბილისის
იახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში
ქ. თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. 2.)

ავტორულერატი დაიგზავნა 1999 წლის 14 მაისს.

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი
ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი
პროფესორი

სადისერტაციო ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

თმის აქტუალობა. ტექსტის ლინგვისტიკამ, რომელიც XX
საუკუნის 60-იანი წლებიდან იწყებს ინტენსიურ განვითარებას,
კომუნიკაციის უმაღლეს/ძირითად ერთულად გამოაცხადა ტექსტი,
მაგრამ არ მოახდინა მისი საეციფიკაცია. ენათმეცნიერული
გერმანისტიკა ვთარებდა მსოფლიო ენათმეცნიერების კვალდაკალ და
მისი განვითარების უველა საუცხოურს არყოფნავს. ხმარებაში შემოგვიდა
სინონიმური ტერმინები “ტექსტი” და “დისერტაცია”, შესაბამისად,
“ტექსტის ლინგვისტიკა” და “დისერტაციური ლინგვისტიკა”. დამტკიცებული
არსებობს ერთიანი მიღებომა ამ ორი წევილი ტერმინით გამოხატული
ცნებებისადმი. მკვლევართა ურთი რიგი უპირატესობას ანიჭებს
“ტექსტს” საეციფიკაციის გარეშე და ამ ტერმინით ტექსტის
ლინგვისტიკის მოასრულებს როგორც ზეპრ გამონათქმებს,
ისე წერილობით წარმონაქმნეს, მეორე კი – “დისერტაცის”, ხახს უსვამს
მის სეპარატულებით ხასიათს, მაგრამ ემპირიულ საკვლევ მასალად
მაინც წერილობით წარმონაქმნეს იღებს. ტექსტის ლინგვისტიკის
სახლვრების დადგენა და ტექსტის ცნების განსაზღვრა დადგენ
აქტუალურ პრობლემად რჩება ენათმეცნიერულ გერმანისტიკაში.
ძირითად პრობლემას უშავშირდება ზეპრი მეტყველებისა
და წერილობითი მოღვაწობის, ტექსტისა და დისერტაციის ორივე
პარამეტრების შეკირისპირება, წერილობითი კომუნიკაციის
მაღივერუნიკორებელი ნიშნების გამოკვეთა, ტექსტის ინტერნული
მოღვალის აგება.

კომუნიკაციის ორი მედიუმის – ფონოლოგიურისა და
გრაფემულის – სუბსტანციური ბუნების წინა პლანზე წამოწევა და
მათი ფუნქციების ახლებურად განასრულება ტექსტის ლინგვისტიკის ერთ-
ერთი მნიშვნელოვანი საკითხია. ტექსტის ჩართვა კომუნიკაციის
პროცესში და მისი განხილვა როგორც ენობრივი მოღვაწეობის
წერილობითი გაცხადებისა ნიშანების პრობლემის ახალი რაკურსით
წევნებას. (დინამიკური და სტატიკური მიღღომების ინტერაციას,
კომუნიკაციის მოღვალის ახალი პარადიგმის აღიარებას, რომლის
ძირითად კომპონენტებად მოიაზრება ტექსტი – მკითხველი)
ინტერპრეტატორი.

პრობლემის დამუშავების დონე ტექსტის ლინგვისტიკის
პრობლემები მსოფლიო მრავლი ქვეყნის მკვლევართა ინტერესების
არეალში მოექცა, რასაც მოწმობის მეცნიერული პროდუქცია, რომელიც
გამოქვეყნებული მრავალ ენაზე შეიძლება ითქვას, რომ ტექსტის
ლინგვისტიკა სიმწიფის ხანაში შეგიძა, თეორიული ლიტერატურის
სოლიდური რაოდენობა დაგროვდა, ტექსტების კლასიფიკაციისა და
ინტერპრეტაციის ბუვრი ვარიანტი შეიქმნა, მაგრამ, ერთ მხრივ,
მრავალი ქვეყნი პრობლემა გადაუქრეცი დარჩა, მეორე მხრივ კი,
კვლევის ახალი რაკურსები და ინტერპრეტაციის ხერხები განხდა.